

AANVRAAG KLASSERING HAVENLAAN

Volgende elementen vormen de basis voor deze aanvraag:

- De Havenlaan is ontworpen om de verbinding te verzekeren voor de beroemde site van Thurn & Taxis. We moeten dit in de brede zin bekijken: het verbindt zowel de havenkaaien, als de spoorwegkaaien en het douanestation. Op de open ruimte van Thurn & Taxis begon eind 19e, begin 20e eeuw de grootscheepse ontwikkeling van de haven van Brussel met het uitgraven van de havenbekkens Beco en Vergote, de uitdieping van het kanaal, de bouw van een groot maritiem station enzovoort. Vanzelfsprekend worden op deze zelfde site ook de burelen gebouwd van de “Société du Canal” (momenteel geklasseerd) en krijgt het Monument van de Arbeid daar zijn plaats. Vermelden we ook de stoomlocomotief die samen met zijn tankwagon bewaard werden op de spoorwegbrug over het kanaal (twee spoorlijnen verbonden beide zijden van de havenbekkens). De Havenlaan vormt de ruggengraat en is van essentieel belang voor het begrijpen van de functionering van deze industriële havensite. We kunnen van deze plek de hele geschiedenis van de bevoorrading van Brussel aflezen van de jaren 1900 tot in de jaren 1970. En dat is de reden waarom het van vitaal belang is om de Havenlaan te klasseren. De Havenlaan is niet enkel belangrijk omwille van de ligging op zich, maar ook omwille van het typische stedelijke landschap van zijn profiel, afgelijnd met de platanen, en de kwaliteit van het gebruikte materiaal voor het wegdek (de straatkeien in natuursteen).
- De Havenlaan is de enige industriële verkeersader met dergelijke historische waarde die nog bewaard blijft in Brussel mét zijn typische kenmerken. Deze belangrijke as structureert het stadsbeeld van de havenwijk. Voor de geschiedenis van de gewestelijke industriële infrastructuur alsook van de ontwikkeling van de havenwijk in het gewest vormt de Havenlaan een levende getuige, enig in zijn soort door zijn omvang en faam. Om dezelfde reden is het symbolisch gezien al even belangrijk om de spoorweg te bewaren die de Havenlaan kruist, een historisch overblijfsel dat het belang doet begrijpen van de spoorwegverbinding tussen de havenbekkens en het havenstation van Thurn & Taxis.
- We willen ook het intrinsieke belang benadrukken dat de Havenlaan heeft als stedelijk erfgoed met een historisch belangrijk wegdek van straatkeien. Dit ‘geplaveid erfgoed’ is kenmerkend voor het stedelijk landschap van de Belgische steden en gemeenten en het is de hoogste tijd dat men stopt met de systematische afbraak van dergelijk wegdek. Straatkeien zijn als erfgoed ook van essentieel belang voor het Brusselse cultureel erfgoed, het resultaat van een zeer specifieke knowhow, met uitsterven bedreigd. Daar komt nog bij dat straatkeien kenschetsend zijn voor het uitzicht van de (vroegere) industriewijken met hun loodsen, pakhuizen en spoorwegterminals voor het goederenverkeer.
- Naast de waarde als erfgoed van de Havenlaan, moeten we ook rekening houden met de duurzaamheid en de thermische voordelen van straatkeien. En verder ook met het feit dat straatkeien een belangrijk effect hebben voor een trager autoverkeer. Al die kenmerken maken van deze natuursteen die op een onderlaag van zand wordt aangelegd volgens de traditionele bestratingstechnieken, een wegdek dat perfect beantwoordt aan de moderne

ideeën van duurzame ontwikkeling. Het feit dat dit wegdek van keien van bij de oorspronkelijke aanleg tot vandaag heeft standgehouden, bewijst de meer dan buitengewone weerstand die dit materiaal vertoont, alsook de uitzonderlijke mogelijkheden die het biedt op het vlak van onderhoud en herstel.

- We wijzen ook op de enorme besparing van de heraanleg: al het materiaal is nog ter plaatse. Op te merken valt hierbij dat de straatkeien van de Materialenkaai (achter de kantoren van de Haven van Brussel) dezelfde grootte hebben en dus een reserve kunnen vormen als er op een of ander moment keien tekort zouden zijn voor de Havenlaan.
- Er moet ook dringend iets gebeuren voor het behoud van de huidige relingen op de brede kroon in blauwe steen aan de rand van de Materialenkaai, oneigenlijk aangeduid als “Espace Béco”.
- Het gebruikelijke probleem bij klasseringen, namelijk “We bewaren, maar wat gaan we ermee doen?”, stelt zich hier niet: de Havenlaan heeft een functie en die functie kunnen we behouden. Deze laan zal verder blijven functioneren als verkeersader.
- We citeren ten slotte uit de opmerkingen, gemaakt in mei 2008 door de Cel Mobiliteit en Openbare ruimte van het Departement Stedenbouw van de Stad Brussel:

“De Havenlaan moet dringend heraangelegd worden. Rekening houdend met de specifieke kenmerken van dit stedelijk landschap (het horizontale grijze vlak, waarvan de kleur varieert naargelang de weersomstandigheden, en het verticale fel groene vlak van de platanen), uniek historisch overblijfsel in Brussel als havenlaan, is het aangewezen zowel zijn bestrating van natuursteen als het uitzicht, versterkt door een continue decordoek van bijzonder voorname bomen (platanen), te bewaren. We hebben hier te maken met een structurerende verkeersas die een homogene aanleg over de hele lijn verantwoordt.”